

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/87/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123236670
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5123236670.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov: matka C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, F., právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Martin Bednárík, s.r.o., so sídlom Nám. Ľ. Štúra 2, 811 02 Bratislava, IČO: 36 861 049, a otec G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. H. XXX/XX, B., právne zastúpený: ŠKODA LEGAL, s.r.o., so sídlom Jarabinková 17563/2C, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 47 244 259, o úpravu práv a povinností k maloletej, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 30P/11/2024-440 zo dňa 23. októbra 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 30P/11/2024-440 zo dňa 23. októbra 2024 vo výrokoch o úprave styku otca s maloletou počas letných prázdnin a vo výroku, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/54/2020-1123 zo dňa 13.10.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 11CoP/2/2022-1314 zo dňa 13.07.2022 v časti úpravy styku otca s maloletou A., p o t v r d z u j e .

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 30P/11/2024-440 zo dňa 23. októbra 2024 vo výrokoch o výživnom, o nedoplatkoch na výživnom, o zamietnutí návrhu matky vo zvyšnej časti na výživnom, o zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/54/2020-1123 zo dňa 13.10.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 11CoP/2/2022-1314 zo dňa 13.07.2022 v časti výživného na maloletú A., o nároku na náhradu trov konania z r u š u j e a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A.:

- každý páry týždeň od piatka od 14:30 hod. do nedele do 15:30 hod.,

- počas zimných prázdnin v párnom roku od 24.12. od 10:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod. a v nepárnom roku od 30.12. od 10:00 hod. do 05.01. nasledujúceho roka do 14:00 hod., kedy sa nebude realizovať bežná úprava styku,

- počas jarných prázdnin každý páry rok od soboty, ktorou začínajú jarné prázdniny, od 10:00 hod. do soboty, ktorou jarné prázdniny končia, do 18:00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy a výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať bežná úprava styku,

- počas veľkonočných prázdnin každý nepáry rok od Zeleného štvrtka od 16:30 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať bežná úprava styku,

- každý rok počas letných prázdnin od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať bežná úprava styku.

Otec je oprávnený maloletú v stanovené dni a hodiny od matky prevziať pred bytom matky a v mieste bydliska matky a je povinný maloletú v stanovené dni a hodiny matke odovzdať pred bytom otca v mieste bydliska otca.

Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi styk s maloletou umožniť.

Matka je povinná v prípade, že sa styk otca s maloletou nebude môcť uskutočniť zo závažných dôvodov, oznámiť túto skutočnosť otcovi najneskôr 24 hodín pred realizáciou styku a poskytnúť otcovi najbližší náhradný termín na styk v rovnakom rozsahu, počte dní, respektíve hodín, počas ktorých sa styk otca s maloletou nerealizoval.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. výživným vo výške 350,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej s účinnosťou od 02.11.2023.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 02.11.2023 do 31.10.2024 vo výške 978,66 eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietá.

Súd zastavuje konanie v časti návrhu otca na zverenie maloletej A. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov podaný na Okresný súd Žilina dňa 20.10.2023.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/54/2020-1123 zo dňa 13.10.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 11CoP/2/2022-1314 zo dňa 13.07.2022 v časti výživného na maloletú A. a v časti úpravy styku otca s maloletou A..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno uznesením č.k. 8P/123/2023-121 zo dňa 11.01.2024 preniesol miestnu príslušnosť na konanie o návrhu otca na Okresný súd Žilina.

3. Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno uznesením č.k. 8P 107/2023-75 zo dňa 28.12.2023 preniesol miestnu príslušnosť na konanie o návrhu matky na Okresný súd Žilina. Okresný súd Žilina uznesením č. k. 30P/11/2024-151 zo dňa 26.02.2024 spojil konanie o návrhu otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného na spoločné konanie ďalej vedené pod spisovou značkou 30P/11/2024. Na pojednávaní dňa 04.09.2024 sa rodičia dohodli na úprave styku otca s maloletou každý páry týždeň od piatka od 14:30 hod. do nedele do 15:30 hod. a tiež na úprave styku počas zimných prázdnin tak, že otec sa bude stretávať s maloletou dňa 24.12. od 10:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod. v párnom roku a v nepárnom roku od 30.12. od 10:00 hod. do 05.01. nasledujúceho roka do 14:00 hod. Rodičia sa nevedeli dohodnúť na stretávaní otca s maloletou počas letných prázdnin.

4. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplývajú skutočnosti z výpovedí otca a matky maloletej pred okresným súdom.

5. Zo správy Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina z poradensko-psychologického procesu vo veci poradenstva s maloletou A. B. zo dňa 21.10.2024 okresný súd zistil, že s maloletou absolvovali 3 individuálne konzultácie. Maloletá A. bola na stretnutiach uvoľnená, zhovorčivá a dobre naladená. Počiatočnú fázu neistoty prekonala veľmi rýchlo a spolupráca s maloletou bola bezproblémová. Z uvedených stretnutí vyplýva, že maloletá má pozitívny vzťah k obom rodičom, primárnou vzťahovou osobou je matka. Maloletá v rozhovoroch spontánne hovorila o oboch rodičoch. K úprave styku sa vyjadрила, že by jej vyhovovalo ponechať aktuálnych 10 dní, maloletá sa obáva, že by jej pri 15-tich dňoch chýbala maminka a I. (I. pes), pretože by s nimi nemohla v tom čase vôbec byť. Časová percepčia, vzhľadom na vek maloletej, nemusí byť ešte na tak adekvátnej úrovni, aby takmer s ročným predstihom vedela rozlíšiť medzi dobou 10 a 15 dní. Víkendy si želá tráviť s oboma rodičmi rovnako. Psychológ nemá za to, že by tento postoj vyplýval z negatívneho vzťahu k otcovi. Ako dôvod tohto postoja sa v projektívnych technikách javila aj vzdialenosť medzi rodičmi,

resp. ich bydliskami, ktorú maloletá vníma. Keby mohla niečo zmeniť, boli by všetci na jednom mieste. Medzi jej želaniami sa tiež objavuje to, aby si všetci rozumeli. Obaja rodičia boli k spolupráci motivovaní, komunikácia s nimi bola na výbornej úrovni, účasť maloletej na stretnutiach zabezpečovala matka, otec stretnutia maloletej nezabezpečoval z dôvodu, že v čase stretnutí bola maloletá A. u matky. Z výpisu z Obchodného registra okresný súd zistil, že otec je spoločníkom obchodnej spoločnosti J., s.r.o. a spoločníkom obchodnej spoločnosti C. G., s.r.o. Z účtovnej závierky spoločnosti C. G., s.r.o. za rok 2022 okresný súd zistil, že výnosy z hospodárskej činnosti spolu predstavovali sumu 1 112 949,- eur, náklady na hospodársku činnosť 994 867,- eur, výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti sumu 118 082,- eur, výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení 88 614,- eur. Z daňového priznania spoločnosti C. G., s.r.o. za rok 2023 okresný súd zistil, že súčet výnosov z hospodárskej činnosti a z finančnej činnosti bol vo výške 2 771 324,26 eur, súčet nákladov na hospodársku činnosť a finančnú činnosť vo výške 2 648 715,20 eur, výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením vo výške 122 609,06 eur. Z predložených výplatných lístkov otca zamestnaného v spoločnosti C. G., s.r.o. okresný súd zistil, že jeho čistý príjem za apríl 2024 bol vo výške 950,59 eur, za máj 2024 vo výške 950,59 eur, za jún 2024 vo výške 950,59 eur. Z výpisu z Obchodného registra okresný súd zistil, že matka je spoločníčkou obchodnej spoločnosti K. spol. s r. o.. Z daňového priznania matky za rok 2023 okresný súd zistil, že úhrn príjmov od všetkých zamestnávateľov bol vo výške 8 414,72 eur, príjmy z prenájmu nehnuteľností vo výške 45 100,- eur, výdavky vo výške 19 570,51 eur, základ dane vo výške 25 529,49 eur. Z potvrdenia o príjme matky spoločnosti K. spol. s r. o. súd zistil, že mesačný príjem matky predstavoval za rok 2023 spolu bez daňového bonusu 563,53 eur, daňový bonus bol matke vyplatený spolu vo výške 1 457,44 eur. Z daňového priznania obchodnej spoločnosti K. spol. s r. o. za rok 2023 okresný súd zistil, že súčet výnosov z hospodárskej činnosti a z finančnej činnosti predstavoval 1 993 596,32 eur, súčet nákladov na hospodársku činnosť a finančnú činnosť 1 947 670,46 eur, výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením sumu 45 925,86 eur.

6. Matka uviedla rozpis mesačných nákladov potrebných na uspokojovanie potrieb maloletej A. – „bývanie, energie 200,- eur mesačne, preprava, pohonné hmoty, odvoz do a zo školy, odvoz do a z krúžkov 80,- eur mesačne, školné 108,33 eur mesačne, školský klub 25,- eur mesačne, triedny fond 1,66 eur mesačne, školské pomôcky 12,50 eur mesačne, úbor na telesnú výchovu 9,83 eur mesačne, spolu 157,32 eur mesačne, mimoškolské aktivity - baletný krúžok 23,33 eur mesačne, lezecký krúžok 36,- eur mesačne, topánky na lezenie 1,83 eur mesačne, úbor na balet 7,16 eur mesačne, výdavky spolu mesačne 68,32 eur, strava 300,- eur mesačne, oblečenie a obuv mesačne spolu 74,98 eur, zdravotná starostlivosť - zubár 39,17 eur mesačne, 2-krát ročne preventívna prehliadka, RTG, vŕtanie, dentálna hygiena, trhanie, voľno predajné lieky a výživové doplnky 80,- eur ročne, čo je 6,66 eur mesačne, nefrologické lieky, liek D - manóza 25,76 eur, Nefro panon 13,79 eur, spolu mesačne 79,89 eur, hygiena, drogéria 100,- eur mesačne, kadernička 2,50 eur mesačne, výlety a dovolenky 2 500,- eur ročne, čo je 208,33 eur mesačne, extra výdavky - narodeninová oslava 800,- eur ročne, lyžiarska výstroj 352,- eur ročne, mesačne spolu 95,99 eur, teda mesačné náklady predstavujú 1 367,33 eur.

7. Okresný súd s poukazom na vykonané dokazovanie a právnu úpravu v § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine, § 26 Zákona o rodine, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP), § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP), § 29 ods. 1, 2, 3 Civilného mimosporového poriadku (CMP), rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti jeho rozhodnutia.

8. Na základe vykonaného dokazovania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka, mal okresný súd preukázané, že naposledy boli upravované práva a povinnosti k maloletej A. rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/54/2020-1123 zo dňa 13.10.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoP/2/2022-1314 zo dňa 13.07.2022, ktorým súd manželstvo rodičov maloletej A. rozviedol, upravil práva a povinnosti k maloletej A. tak, že maloletú zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, pričom obidvaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, otec zaviazal platiť výživné vo výške 200,- eur mesačne, rozhodol o styku maloletej s otcom. Okresný súd v tom čase rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, prihliadnuc predovšetkým na to, aby maloletá bola vo výchovnom prostredí, ktoré v čase rozhodovania súdu bolo pre ňu najpriaznivejšie, kde je zastabilizovaná, má pocit istoty a bezpečia. Maloletá považovala v tej dobe domácnosť matky za svoj domov, matka bola pre ňu, vzhľadom k jej veku, primárnou vzťahovou osobou, s otcom sa pravidelne stretávala a na tento systém bola zvyknutá. Pri určení rozsahu styku otca s maloletou súd vychádzal na strane maloletej z jej veku, denného režimu, vzťahu k rodičovi, s ktorým sa má stretávať, na strane otca na jeho bytové pomery, plnenie si pracovných povinností. Súd prihliadal na vytvorený blízky vzťah otca a maloletej, ktorý mal

preukázaný v rámci znaleckého dokazovania i poradenského procesu. Okresný súd uviedol, že nemôže neprihliadať na skutočnosť, že to bola práve matka, ktorá bez súhlasu otca zmenila maloletej bydlisko a presťahovala sa s maloletou do F., preto sa obmedzila možnosť kontaktu otca s maloletou v priebehu týždňa na pár hodín. Z uvedeného dôvodu súd upravil styk otca s maloletou na 3 víkendy v mesiaci, aby otec mal zabezpečenú možnosť podieľať sa na výchove maloletej, upevňovať si vzájomnú citovú väzbu a mať spoločné zážitky. Súd zároveň upravil aj styk počas prázdnin a sviatkov. Preberanie a odovzdávanie maloletej súd upravil tak, aby rodičia rovnakou mierou znášali náklady a čas na dopravu v súvislosti s prevzatím a odovzdaním maloletej s tým, že maloletá bola na takýto systém zvyknutá. Vzhľadom na konfliktný vzťah rodičov súd zároveň uložil matke povinnosť v prípade, ak sa nebude môcť z nejakého dôvodu na strane maloletej uskutočniť styk otca s maloletou, aby o tom aspoň 24 hodín dopredu otca informovala, s prihliadnutím aj na vzdialenosť bydlísk rodičov a v prípade, ak sa takýto styk neuskutoční, poskytnúť otcovi náhradný termín v rovnakom rozsahu. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z kritérií ustanovených v § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, mal preukázané, že maloletá má 4 roky, navštevuje súkromné predškolské zariadenie so zameraním na anglický jazyk, chodí do tanečnej, s čím sú spojené zvýšené výdavky, na zdravotnú starostlivosť maloletej zvýšené výdavky neboli. Otec maloletej, okrem výživného, zakupoval aj oblečenie, športové pomôcky. Matka mala príjem zo zamestnania mesačne v čistom 530,- eur a z prenájmu nehnuteľností vo výške 2 000,- eur. Taktiež mala príjem zo zisku z obchodnej spoločnosti K. spol. s r. o., kde za rok 2020 bola spoločnosť v strate, preto si so spoločníkom zisk nevyplácali, v ostatných rokoch si vyplácali ročne sumu 25 000,- eur. Matka vlastnila rodinný dom v J. J., ktorý neprenajímala, taktiež rodinný dom v F., ktorý má v spoluvlastníctve so spoločníkom. V tomto rodinnom dome bývali s maloletou. Na súkromné účely využívala firemné auto. Vyživovaciu povinnosť mala ešte k plnoletej dcére, ktorá mala 25 rokov, navštevuje vysokú školu. Otec mal, podľa vlastného vyjadrenia, príjem z podnikania vo výške 2 000,- eur mesačne, nevlastnil nehnuteľností, ani hnutelné veci väčšej hodnoty. Okrem maloletej nemal inú vyživovaciu povinnosť. Náklady, ktoré matka uvádzala na maloletú vo výške 1 212,63 eur, okresný súd považoval za neprimerané veku a potrebám maloletej. Okresný súd určil výšku výživného 200,- eur mesačne, ktorá suma zodpovedala pomerom otca a odôvodneným potrebám maloletej.

9. Okresný súd uviedol, že počas konania, na pojednávaniach, bolo zrejmé, že komunikácia rodičov je naďalej problémová. Rodičia by si mali uvedomiť, že rodičovská kooperácia bude pre maloletú do budúcnosti nevyhnutne potrebná. Každé dieťa má právo, aby sa mu výchova dostávala zo strany oboch jeho rodičov a tí by mali mať najlepší záujem ich dieťaťa na prvom mieste. Prvoradá je najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý prevyšuje nad záujmom rodičov. Je na rodičoch, aby pristupovali k svojmu dieťaťu veľmi opatrne a vždy povyšovali záujmy svojho dieťaťa nad všetky svoje záujmy, očakávania a potreby. Maloletá A. citlivo vníma rodinnú situáciu, vníma napätie, ktoré medzi rodičmi pretrváva, čo je zrejme aj z vykonaného poradenstva, kde A. vyslovila želanie, aby si všetci rozumeli. Rodičia by mali byť schopní, v záujme svojho dieťaťa spolupracovať a rozhodovú situáciu by nemali zneužívať na zničenie vzťahu dieťaťa k druhému rodičovi, či dieťa využívať ako prostriedok na potrestanie druhého rodiča. V Článku 18. odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

10. Okresný súd rozhodoval o návrhu otca na zverenie maloletej A. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorý otec v priebehu konania, na pojednávaní dňa 23.10.2024, zobral späť, avšak žiadal zmeniť jeho stretávanie s maloletou. Vzhľadom na to, okresný súd zastavil konanie o návrhu otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Matka vo svojom návrhu žiadala upraviť styk otca s maloletou. Rodičia sa v priebehu konania dohodli na bežnom stretávaní otca s maloletou, ako je uvedené vo výroku rozsudku, teda každý druhý víkend v mesiaci, čo podľa okresného súdu je jednoznačne v záujme maloletej, ktorá nastúpila do X. ročníka základnej školy, aj s poukazom na vzdialenosť bydlísk obidvoch rodičov, ktorú vníma aj maloletá. Okresný súd vzhľadom na čiastočnú dohodu rodičov mal za to, že pri väčšom úsilí zo strany rodičov, by sa mohli v budúcnosti vedieť dohodnúť v najlepšom záujme ich spoločného dieťaťa, na ďalšom stretávaní otca s maloletou tak, aby obidvaja rodičia sa mohli podieľať na výchove a starostlivosti o maloletú. Rodičia sa nedohodli na stretávaní otca s maloletou počas letných prázdnin, kedy otec navrhoval upraviť stretávanie počas 15 dní v mesiaci júl a v mesiaci august. Matka žiadala, aby bola ponechaná úprava styku počas 10 dní v mesiaci júl a v mesiaci august. Okresný súd upravil styk počas letných prázdnin počas 15 dní, ako navrhoval otec, v júli, aj v auguste, pretože podľa okresného súdu takáto úprava je v záujme maloletej. Maloletá má pozitívny vzťah k otcovi, ako vyplýva z predchádzajúceho konania aj z odborného poradenstva vykonaného v tomto konaní, pričom, ako uviedol psychológ, vnímanie času maloletou, vzhľadom na vek maloletej, nemusí byť na takej úrovni, aby takmer s ročným predstihom vedela rozlíšiť medzi dobou 10 a 15 dní, na ktorú skutočnosť potom okresný súd prihliadal, teda že maloletá, pokiaľ dôjde k stretávaniu

počas letných prázdnin, bude skoro o rok staršia. Otec, vzhľadom na vzdialenosť bydlísk rodičov, sa stretáva s maloletou v obmedzenom rozsahu a rovnako by chcel s maloletou tráviť čo najviac času tak, ako matka maloletej. Z toho dôvodu, aspoň počas letných prázdnin, môže čas využiť na to, aby sa v tomto období mohol maloletej venovať a tráviť s ňou čas. I keď rodičia musia pracovať na zlepšení komunikácie medzi nimi, tak okresný súd mal za to, že dokážu spolupracovať aspoň v nevyhnutnej miere na zaistení potrieb maloletej, pričom je potrebné, aby rešpektovali rozhodnutie okresného súdu, najmä matka, ktorá má povinnosť maloletú A. na stretnutie s otcom pozitívnym spôsobom pripraviť. Ostatnú úpravu styku okresný súd prevzal z posledného rozsudku, ktorú rodičia nenamietali, aby styk otca s maloletou bol upravený v jednom rozhodnutí. Okresný súd ponechal preberanie a odovzdávanie maloletej, informovanie o neuskutočnenom styku a poskytnutí náhradného termínu v zmysle posledného rozhodnutia súdu, keďže na zmenu, od posledného rozhodnutia, nevidel žiadny dôvod.

11. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že pri svojom rozhodovaní o zmene výživného porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase vydania rozhodnutia. Okresný súd porovnal u oboch rodičov navzájom možnosti, schopnosti a majetkové pomery, prihliadol k odôvodneným potrebám maloletej. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. Okresný súd skúmal skutočnosti odôvodňujúce zmenu pomerov.

12. Okresný súd zistil, že na strane rodičov od posledného rozhodovania súdu nenastala podstatná zmena pomerov, čo sa týka ich zamestnania, keďže matka naďalej je spoločníčkou obchodnej spoločnosti K. spol. s r.o., ktorej je zamestnancom a otec je spoločníkom obchodnej spoločnosti C. G., s.r.o., v ktorej je zamestnaný. Zmena pomerov nastala na strane maloletej, ktorá od septembra 2023 nastúpila do 1. ročníka základnej školy. Matka uviedla výdavky maloletej, pričom otec uznal výdavky maloletej v písomnom vyjadrení, a to školné 108,- eur mesačne, školský klub 25,- eur mesačne, baletný a lezecký krúžok spolu 59,33 eur mesačne, pomernú časť na bývanie 200,- eur mesačne, oblečenie 74,98 eur mesačne a stravu vo výške 300,- eur mesačne, teda bežné výdavky vo výške 567 eur. Otec na pojednávaní však spochybnil výdavky maloletej uplatnené matkou, čo sa týka výdavkov na oblečenie, obuv, pretože otec má tiež tieto výdavky, keďže musí zakupovať rovnako tieto veci, pokiaľ je maloletá u neho a rovnako musí nakupovať aj hygienu tak, ako matka, ktorá uvádza výdavok na hygienu vo výške 100,- eur mesačne, súhlasil s výškou výdavkov, ktoré vyčíslila matka v sume 79,89 eur mesačne, čo sa týka vitamínov, liekov, ktoré matka nakupuje maloletej v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom, ostatné výdavky považoval za neprimerané veku a potrebám maloletej. Bežné výdavky maloletej na stravu, ošatenie, obuv, hygienu (podľa okresného súdu okolo 50 eur), školné, školský klub, baletný a lezecký krúžok, vitamíny, lieky sú vo výške okolo 697 eur a na bývanie 200 eur mesačne. Otec najskôr uznal výdavky na ošatenie a obuv, neskôr tieto spochybnil. Výdavky na ošatenie, obuv a hygienu považoval okresný súd za opodstatnené, keďže maloletá je v starostlivosti matky, u ktorej trávi viac času a teda výdavky na tieto potreby sú vyššie ako u otca.

13. Okresný súd ustálil, že matka má z prenájmu nehnuteľností, ako uviedla, príjem 3 000,- eur mesačne, za rok 2023 zisk spoločnosti K. spol. s r.o. bol 35 792,- eur po zdanení, ktorý zatiaľ nepoužila. Je vlastníčkou rodinného domu v F., prvé a druhé poschodie prenajíma, vlastníčkou rodinného domu v J. J., ktorý neprenajíma, je vlastníčkou bytu v F., kde býva jej bývalý manžel, ktorý jej nájom neplatí a vlastníčkou firemného areálu. Jej príjem teda predstavuje 3 000,- eur ako príjem z prenájmu nehnuteľností a mzda zo spoločnosti. Náklady na bývanie má 400,- eur, ďalej má výdavky so stravou, ošatením, hygienou. Otec je spoločníkom obchodnej spoločnosti C. G. s.r.o., je zároveň zamestnancom tejto spoločnosti, jeho čistý príjem v priemere je 980,- eur, spoločnosť má v majetku 3 autá, z ktorých dve užíva a jedno je dané na predaj. Spoločnosť nemá v majetku žiadne nehnuteľnosti. Býva v prenajatom 2-izbovom byte, platí za bývanie 700,- eur mesačne, TV a internet 35,- eur mesačne, poistenie, sporenie 55,- eur mesačne, ďalej má bežné výdavky, strava, ošatenie, hygiena. Za rok 2023 si vyplácal dividendy v hodnote 15 000,- eur, mesačne teda vo výške 1 250,- eur, čo spolu s príjmom predstavuje sumu okolo 2 230 eur. Podľa okresného súdu „...Otec súdu nepreukázal hospodárenie spoločnosti, ktorej je spoločníkom za rok 2024, na ktoré bol súdom vyzvaný, uviedol, že tieto skutočnosti nevie preukázať.“

14. Okresný súd zvýšil výživné na maloletú A. na sumu 350,- eur mesačne s účinnosťou od 02.11.2023, teda od podania návrhu matky, od doby, ako žiadal právny zástupca matky na pojednávaní a podľa okresného súdu takto určená výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca. Okresný súd zvýšil výživné oproti poslednému rozhodnutiu súdu o 150,- eur mesačne, prihliadol na to, že maloletá nastúpila do X. ročníka základnej školy, zvýšili sa preto jej výdavky v súvislosti s nástupom na základnú školu a výdavky nastali aj v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou, keďže maloletá má zdravotné problémy. Okresný súd prihliadol na výdavky rodičov, ktoré majú s cestovaním v prípade odovzdávania a preberania maloletej na styk s otcom,

prihliadol na to, že otec prispieva aj na mimoriadne výdavky maloletej, pričom ako uviedol, naďalej sa na týchto bude podieľať, pokiaľ matka tieto vyčíslí a požiada otca, aby polovicu týchto výdavkov uhradil. Čo sa týka výdavkov maloletej, ktoré uvádzala matka, teda voľnočasové aktivity, dovolenky trávené s matkou, rovnako otec má tieto výdavky, pokiaľ trávi čas s maloletou, teda každý rodič hradí tieto výdavky. Aj odôvodnené potreby dieťaťa majú svoju konkrétnu hranicu danú jeho spotrebným charakterom a okresný súd poznamenal, že dieťa sa podieľa na životnej úrovni rodičov. Z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že čo sa týka majetkových pomerov, na strane matky tieto sú lepšie ako na strane otca, preto okresný súd zaviazal otca prispievať približne na polovicu bežných nákladov, ktoré uznal aj otec, pričom okresný súd považoval za odôvodnené aj výdavky na ošatenie, obuv a hygienu, prihliadol tiež na to, že časť potrieb maloletej sa uhradí aj z rodinného prídavku, ktorý je maloletej vyplácaný k rukám matky vo výške 60 eur mesačne. Okresný súd prihliadol aj na to, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb maloletej.

15. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a rovnako je povinný využívať všetky svoje schopnosti a možnosti na zabezpečenie dostatočného príjmu na to, aby si mohol vyživovaciu povinnosť k dieťaťu plniť v čo najväčšom rozsahu. Vyživovacia povinnosť je prvoradá, a preto sú výživnému podriadené všetky ostatné výdaje rodičov. Je povinnosťou obidvoch rodičov venovať všetky sily k čo najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojho dieťaťa podľa svojich faktických schopností a možností v súlade s § 62 Zákona o rodine. Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. „Obidvaja rodičia zhodne uviedli, že otec v rozhodnom období uhradil, okrem bežného výživného, na ďalšie mimoriadne odôvodnené potreby maloletej, sumu 518,40 eur a sumu 128,74 eur, 169,20 eur, teda spolu 816,34 eur. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 02.11.2023 do 31.10.2024 vo výške 978,66 eur (teda alikvotná časť za mesiac október 2024 = 145 eur, 11 mesiacov x 150,- eur - rozdiel medzi naposledy určeným výživným a zvýšeným výživným = 1 650 eur mínus suma 816,34 eur, ktorú otec uhradil) súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Súd otcovi povolil nedoplatok zaplatiť v predĺženej lehote v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 CSP a v tejto lehote umožnil otcovi splácať nedoplatok v splátkach po 100,- eur vzhľadom na výšku nedoplatku, na možnosti otca, s prihliadnutím na skutočnosť, že nedoplatok na maloleté dieťa treba uhradiť čo najskôr. Vo zvyšnej časti súd návrh matky, v ktorom žiadala zvýšiť výživné na sumu 650,- eur mesačne od podania návrhu, zamietol.“ Okresný súd zmenil posledné rozhodnutie súdu, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/54/2020-1123 zo dňa 13.10.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 11CoP/2/2022-1314 zo dňa 13.07.2022 v časti výživného na maloletú A. a v časti úpravy styku otca s maloletou A.. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého účastník platí trovy konania, ktoré mu vznikajú a súd nezistil osobitné dôvody na priznanie trov niektorému z účastníkov.

17. V rozsiahlom odvolaní matka uviedla, že napadnutý rozsudok v niektorých jeho častiach neodrzkaďuje najlepší záujem maloletej, preto podala odvolanie proti I. výroku o úprave styku otca s maloletou v časti letného styku, v zmysle ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletou A. každý rok počas letných prázdnin od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať bežná úprava styku, proti výroku V. o výživnom, v zmysle ktorého je otec povinný prispievať na výživu maloletej A. výživným vo výške 350,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej s účinnosťou od 02.11.2023, proti VI. výroku o nedoplatku na výživnom o výživnom, proti výroku VII., ktorým okresný súd vo zvyšnej časti návrh matky zamietol, pričom voči výrokom V. a VI. rozsudku ako výrokom závislým od VII. výroku.

18. V odvolaní matka namietala, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Matka navrhla odvolaciemu súdu, aby v súlade s § 388 CSP zmenil rozsudok v napadnutých častiach v súlade s jej odvolacím návrhom podľa časti D. odvolania. Konanie je konaním mimosporovým, v ktorom je povinnosťou súdu v súlade s § 35 CMP zistiť skutočný stav veci, preto sa uplatňuje vyšetrovací princíp. Rozhodnutie o zvýšení výživného podľa matky nebolo prijaté na podklade správne a úplne zisteného skutočného stavu veci. Matka žiadala zvýšiť výživné z dôvodu zmeny pomerov u maloletej, ktorá nastúpila na povinnú školskú dochádzku. Matka podrobne zdokladovala výdavky potrebné na uspokojenie potrieb maloletej, do ktorých zahrnula nielen bežné výdavky, ale aj mimoriadne výdavky. K tomuto kroku matka pristúpila

z dôvodu, že otec dlhodobo prispieval na výživu maloletej len v rozsahu súdom určeného výživného, teda vo výške 200,- eur mesačne, o čom svedčí aj matkou predložený výpis z jej účtu. Akékoľvek ďalšie platby nad rámec bola matka nútená opakovane žiadať od otca, ktorý najprv nereagoval na jej správy a uhradil požadované mimoriadne náklady až s časovým odstupom. Otec sa „dobrovoľne“ podieľal na úhrade mimoriadnych výdavkov maloletej len do vyhlásenia rozsudku. Okresný súd sa vôbec nezaoberal argumentáciou matky, ktorá v priebehu konania uviedla, že výživné vo výške 200,- eur bolo výsledkom kompromisu v rámci pôvodného konania o úprave práv a povinností k maloletej. Rozsudkom bolo zvýšené výživné na maloletú zo sumy 200,- eur na sumu 350,- eur, čo matka vníma pozitívne, ide totiž aspoň o čiastočné zrealizovanie nákladov potrebných na uspokojenie potrieb maloletej. Okresný súd tak zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 350,- eur mesačne, keď ustálil, že bežné náklady na uspokojenie jej potrieb sú približne v sume 697,- eur. V sume výživného sú zahrnuté náklady na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, školné školský klub, baletný a lezecký krúžok, vitamíny a lieky. Pri nákladoch na hygienu okresný súd konštatoval, že tieto sú približne vo výške 50,- Eur mesačne, hoci matka deklarovala dvojnásobok.

19. V odvolaní matka uviedla, že do sumy bežného výživného neboli zahrnuté náklady na bývanie maloletej v pomernej výške 200,- eur, ktoré otec uznal, čo je uvedené aj v odôvodnení rozsudku a ktoré uznal aj okresný súd ako opodstatnené, nie je preto zrejmé, prečo tento výdavok nebol zohľadnený vo výške výživného. Okresný súd pri ustálení výšky bežných nákladov maloletej nezohľadnil náklady na pohonné hmoty, mal zato, že tieto majú obaja rodičia v rovnakej miere. Náklady matky spojené s prepravou maloletej sú vyššie ako otca. Matka vozí Maloletú do školy, na rôzne záujmové krúžky, čo otec nerobí, a preto aj tieto náklady bolo potrebné zohľadniť vo výške výživného. Otec si účelovo zvýšil náklady na maloletú, a to vo vzťahu k nákupu šatstva pre maloletú. Množstvo z predložených bločkov bolo upravených, chýbal dátum a názov obchodu, preto nebolo možné určiť, či spadajú do obdobia rokov 2023 a 2024, a teda, či zobrazujú aktuálne výdavky na odev maloletej. Na nedôveryhodnosť otcom predložených dokladov matka poukázala v konaní. Maloletá mala matke uviesť, že jej otec obleka oblečenie, ktoré má viac ako rok, a preto je jej malé. Toto nepriamo potvrdzuje, že otcom predložené bločky boli staršieho dáta.

20. Matka v odvolaní poukázala na to, že výšku výživného okresný súd ustálil na základe zistených možností, schopností a majetkových pomerov otca i matky. Vo vzťahu k matke skonštatoval, že jej majetkové možnosti sú na vyššej úrovni ako u otca. Zistenie možností a schopností otca podieľať na uspokojovaní potrieb maloletej, ale nebolo dostatočné, aby mohol okresný súd objektívne rozhodnúť. Otec cielene deklaroval nižšie príjmy ako reálne má, čo preukazuje jeho životná úroveň a ním vedený životný štýl, jeho značkové oblečenie a zahraničné dovolenky. Otec užíva 2 motorové vozidlá vo vlastníctve jeho spoločnosti, tieto užíva aj na súkromné účely, všetky výdavky sú hrazené z finančných prostriedkov jeho spoločnosti. Napriek tomu, že sa jedná o dôležitý faktor pri určovaní majetkových pomerov, okresný súd toto vôbec nezohľadnil. Podľa vedomostí matky ide o pomerne nové motorové vozidlá, ktorých spoločná hodnota dosahuje približne hodnotu 2-izbového bytu v J. J., či F. (približne 240 000,- eur). Otec bol rovnako ako matka vyzvaný preukázať jeho príjmy a výdavky, a to za rok 2023 a 2024 do konca septembra 2024. Otec nielenže nedodrжал stanovenú lehotu, ale ani nepredložil všetky vyžiadané podklady, na čo matka poukázala. Na jednom z pojednávaní otec stroho oznámil, že si za rok 2023 vyplatil dividendy vo výške 15 000,- eur, nič nezdokladoval. Celkový zisk spoločnosti za rok 2023 nie je známy, ani to, či zostal ešte nejaký nerozdelený zisk po výplate dividend. Je preto pravdepodobné, že si otec úmyselne nevypláca zisky vo väčšom rozsahu, čím na „firemnom“ účte kumuluje prostriedky, ktoré čerpá na jeho bežný život. „Na výzvu konajúceho súdu Otec predložil niekoľko výplatných pásov, výpis z jeho účtu a potvrdenia o nákupe vecí pre Maloletú, posledné 2 menované viac ako týždeň po lehote. Nepredložil ale žiaden doklad preukazujúci jeho príjmy z podnikateľskej činnosti, čo bolo kľúčové.“

21. V odvolaní matka uviedla, že na pojednávaní otec predložil daňové priznanie jeho spoločnosti za rok 2023. Nepredložil žiaden doklad o hospodárení spoločnosti za rok 2024 s vysvetlením, že toto nemá možnosť preukázať. Otec nepredložil účtovnú závierku za rok 2023. Presnú výšku svojich príjmov otec vôbec nezdokladoval, pretože odignoroval výzvu okresného súdu. Otec tak vyslovene zmaril možnosť objektívne zistiť jeho príjmy, čím nebola splnená požiadavka zistenia skutočného stavu vecí. Konanie otca bolo po celú dobu konania nedôveryhodné, upravoval svoje príjmy a aj výdavky. „Matka, ktorá má rovnako príjmy nielen zo závislej činnosti, ale aj z podnikateľskej činnosti, bola schopná zdokladovať svoje príjmy presne v súlade s výzvou konajúceho súdu. Matka predložila výplatné pásky, daňové priznania, účtovnú závierku a aj potvrdenie o priebežnom výsledku hospodárenia spoločnosti za rok 2024. Matka úplne odhalila svoje majetkové a zárobokové pomery a možnosti, žiaden príjem nezatajila, čo ale nemožno konštatovať o otcovi.“ Pokiaľ bola matka schopná predložiť všetky

vyžiadajú dokumentáciu, aj potvrdenie o priebežnom výsledku za rok 2024, nie je zrejmé, prečo otec takéto potvrdenie poskytnúť nevedel. Je prekvapivé, že okresnému súdu postačilo vyjadrenie otca o nemožnosti predložiť potvrdenie. Okresný súd zostal pri zisťovaní skutočných príjmov otca nečinný. Rozsudok v časti výroku o zvýšení výživného vychádza z nesprávnych záverov okresného súdu a nemá podklad vo vykonanom dokazovaní.

22. V odvolaní matka uviedla, že pri úprave bežného styku otca s maloletou okresný súd vychádzal z dohody rodičov maloletej, rovnako tomu tak bolo aj v ďalšej osobitnej úprave styku otca s maloletou s výnimkou letného styku. Každý rodič navrhoval jeho odlišnú úpravu. Matka navrhovala ponechať úpravu letného styku v rozsahu 10 dní v júli a aj v auguste. Otec navrhol predĺžiť letný styk na 15 dní pre oba mesiace, čomu okresný súd vyhovel a zmenil pôvodnú úpravu letného styku, ktorý predĺžil. Okresný súd mal za to, že táto úprava je v záujme maloletej. Rozhodnutie o predĺžení letného styku okresný súd založil na zistení, že maloletá má pozitívny vzťah k otcovi, čo vyplývalo z predchádzajúceho konania a aj z odborného poradenstva vykonaného v konaní (Poradenstvo). Maloletá sa spolu s účastníkmi konania zúčastnila Poradenstva na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina (Úrad). Jeho závery boli okresnému súdu predložené v podobe Správy z poradensko-psychologického procesu zo dňa 21.10.2024, vypracovaného p. L. M. L., psychologičkou Úradu (Správa). Podľa Správy má maloletá pozitívny vzťah k obojmu rodičom, matka je naďalej primárnou vzťahovou osobou maloletej. Maloletá hovorí spontánne o oboch rodičoch. Maloletá taktiež uviedla, že by jej vyhovovalo zachovanie aktuálnej úpravy 10 dní, čo odôvodnila obavami, že by jej chýbala „maminka a I.“ pri dĺžke styku 15 dní, pretože by s nimi vtedy nemohla byť. Záver Správy je podľa matky: „Maloletá má pozitívny vzťah k obojmu rodičom. V rámci prázdnin si želá tráviť s otcom 10 dní, tak, ako to bolo doteraz.“ Maloletá jasne a zrozumiteľne prejavila svoj názor, ktorý ale konajúci súd nerešpektoval. Zmena úpravy bola založená na jedinom konštatovaní obsiahnutom v Správe, podľa ktorého „časová percepcia vzhľadom na vek maloletej nemusí byť ešte na tak adekvátnej úrovni, aby takmer s ročným predstihom vedela rozlíšiť medzi dobou 10 a 15 dní.“ Okresný súd mal prihliadnúť aj na skutočnosť, že maloletá bude v čase letných prázdnin, keď sa bude predĺžený styk realizovať, takmer o rok staršia. Viac sa okresný súd tejto problematike nevenoval. V Správe sa uvádza, že spolupráca prebehla v krátkom čase, s maloletou boli realizované tri samostatné konzultácie. Z tohto počtu stretnutí nie je možné získať dostatočný prehľad o tom, ako maloletá vníma čas a jeho plynutie. Tomu patrične zodpovedá aj formulácia zvolená psychológom „nemusí byť ešte“, čo ale neznamená, že nie je. Toto konštatovanie psychológa je nutné označiť za pochybnosť, ktorá nemôže byť podkladom pre zmenu dĺžky styku, najmä keď ide o takto vážne vyjadrenie. Smerodajný podľa matky mal byť preto jedine záver správy, ktorý navrhoval zachovať úpravu 10 dní. Maloletá si možno nevie úplne jednoznačne predstaviť rozdiel medzi 10-timi a 15-timi dňami, avšak jednoznačne vie posúdiť, či jej je niekde dlho. Matka uviedla, že maloletá jej viackrát hovorila, že jej je u otca dlho, že u neho nechce tráviť toľko času. Spočiatku maloletá svoj postoj obhajovala tým, že otec jej nevytváral dostatočne podnetné prostredie, čo sa ale v priebehu konania zlepšilo. Zvýšenie podnetnosti prostredia u otca, ale za žiadnych okolností nevyriešilo ďalší „pálčivý problém maloletej, a to je absencia Matky.“ Maloletá žije s matkou v spoločnej domácnosti, je na matku naviazaná a jej absenciu po dlhšiu dobu výrazne vníma. Maloletá v minulosti trpela separačnou úzkosťou a obavami o matku, ktoré u nej vznikli v dôsledku konania otca. Obavám maloletej bolo preto potrebné venovať primeranú pozornosť. Maloletá opakovane ťažko znášala odlúčenie od matky, a to nielen počas letných prázdnin. Pred začiatkom letného styku matka maloletú zakaždým intenzívne presvedčala, jedným z hlavných faktorov, ktoré maloletú upokoja a prečo sa napokon nechá presvedčiť, sú spoločné telefonáty. Tieto ale otec maloletej opakovane neumožňuje v takom rozsahu, ako žiada maloletá, resp. v akom sa maloletá dohodne s matkou. Maloletá je školopovinná, vnímanie času sa u nej práve v tomto období zreálňuje, vníma rozdiel medzi dňami, keď navštevuje školu a dňami, kedy v škole nie je a čas trávi s matkou alebo s otcom. Nemusí ihneď vnímať časový rozsah 15 dní, ale je nepochybné, že rozumie, keď bude niečo dlhšie trvať.

23. Matka vyčítala okresnému súdu, že rozhodol o predĺžení letného styku napriek tomu, že závery z vykonaného dokazovania svedčili o opaku. Z predložených dôkazných prostriedkov je zrejmé, že zmena letného styku v podobe predĺženia nie je vyhovujúca. Výrok o predĺžení letného styku je v priamom rozpore so závermi Správy, kde sú vyjadrené obavy maloletej, ktorým nebola venovaná žiadna pozornosť. Maloletá môže mať výborný vzťah s otcom, napriek tomu jej nemusí vyhovovať jeho dlhšia starostlivosť, čo maloletá aj uviedla matke. Okresný súd nesprávne vyhodnotil závery z jednotlivých dôkazných prostriedkov. Pokiaľ by pri ich vyhodnocovaní konal tak, ako podľa matky mal a posudzoval by ich vo vzájomnej súvislosti, dospel by k zisteniu, že predĺženie letného styku nie je vhodné.

24. V odvolaní matka namietala, že okresný súd nezohľadnil názor maloletej, ktorá sa zúčastnila poradenstva, výsledkom ktorého je Správa, v nej je zachytený názor maloletej. Názor, v súlade s ktorým

si maloletá želala zachovať úpravu letného styku v trvaní 10 dní, ktorý korešpondoval s návrhom matky. V súlade s § 43 Zákona o rodine maloletá samostatne a slobodne vyjadrila svoj názor, ktorému mala byť venovaná patričná pozornosť primeraná jej veku a rozumovej vyspelosti. Bolo úlohou okresného súdu prihliadať na názor maloletej a sledovať jej najlepší záujem, avšak okresný súd, podľa matky, konal v priamom rozpore s najlepším záujmom maloletej, na jej názor vôbec neprihliadol a letný styk predĺžil. Sporné predĺženie je založené na konštatovaní psychológa podľa ods. 44., ktorému okresný súd venoval pozornosť, avšak názoru maloletej a jemu zodpovedajúcemu záveru Správy pozornosť nevenoval. Okresný súd taktiež uprednostnil záujem otca pred záujmom maloletej, keď v odôvodnení rozsudku konštatoval, že „Otec, vzhľadom na vzdialenosť bydlísk rodičov, sa stretáva s maloletou v obmedzenom rozsahu a rovnako by chcel s maloletou tráviť čo najviac času tak, ako matka maloletej.“ Formálne platí, že matka trávi viac času s maloletou. Reálny čas, ktorý matka trávi s maloletou, je porovnateľný s časom, ktorý trávi s otcom. Maloletá tak môže nadobudnúť dojem, že na jej názoroch nezáleží a nie sú podstatné. Ak by okresný súd zohľadnil názor maloletej, nerozhodol by o predĺžení letného styku, ale ponechal by pôvodnú úpravu, ktorá maloletej podľa jej vlastných slov vyhovuje.

25. V odvolaní matka opakovane zdôrazňovala pasivitu otca pri zdokladovaní jeho príjmov ani výrok o zvýšení výživného rovnako nekorešponduje s najlepším záujmom maloletej, ktorá má právo podieľať sa na životnej úrovni otca, čo bolo jeho účelovým konaním zmarené. Otec cielene nezdokladoval svoje príjmy a výdavky, okresný súd napriek tomu, na podklade takto upravených a možno povedať zatajených príjmov, rozhodol o návrhu matky na zvýšenie výživného. Otec má príjmy zo závislej činnosti a aj z inej ako závislej činnosti. Otec je jediným spoločníkom v jeho spoločnosti, tejto sa darí, zvyšujú sa jej tržby, zisk, narastá hodnota jej majetku. Otec taktiež užíva dve osobné motorové vozidlá, ktoré vlastní jeho spoločnosť. Bolo povinnosťou otca riadne a náležite zdokladovať svoje príjmy, a to z oboch druhov činností. Otec nepredložil účtovnú závierku jeho spoločnosti za rok 2023, predložil len daňové priznanie. Otec tak svoje príjmy zdokladoval len čiastočne. Ohľadne podkladov o hospodárení spoločnosti v roku 2024 kuso uviedol, že nie je schopný predložiť takýto doklad, čo okresný súd bez ďalšieho akceptoval. Akceptovanie tohto „vysvetlenia“ otca je viac ako prekvapivé, a to najmä pri zohľadnení faktu, že na situácie, keď si rodič nesplní povinnosť preukázať jeho príjmy z inej ako závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, pamätal zákonodarca v § 63 ods. 1 Zákona o rodine, v poslednej vete. Pre tieto prípady zákon stanovuje domnienku, podľa ktorej platí, že ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20-násobok sumy životného minima. Táto domnienka má „motivovať“ povinného rodiča k riadnemu zdokladovaniu jeho príjmov, aby bolo možné objektívne určiť jeho vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu. Ak napriek výzve súdu povinný rodič nezdokladuje svoje príjmy, uplatní sa táto domnienka o výške príjmu povinného rodiča. Okresný súd, preto pri zistení, že otec nezdokladoval svoje príjmy v zmysle jeho výzvy, mal postupovať podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine a vychádzať z priemerného mesačného zárobku otca vo výške 20-násobku životného minima, t. j. zo sumy 5 479,80 eur (20 x 273,99 eur) a z takto určeného príjmu otca určiť výživné na maloletú. K uplatneniu tejto domnienky okresný súd nepristúpil, hoci boli na to splnené podmienky, čím sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pretože neaplikoval príslušnú právnu normu, ktorú aplikovať mal. Určená výška výživného v sume 350,- eur je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia, pretože okresný súd pri jej určení túto nestanovil zo zárobku určeného postupom podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Výška bežných výdavkov maloletej nebola správne určená. V tejto súvislosti poukázala na publikáciu Metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné (Metodika). Otcove príjmy (pri uplatnení domnienky o príjme) mali byť ustálené vo výške 5 479,80 eur. Maloletá má X rokov a je žiačkou X. stupňa základnej školy a otec má len jednu vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Maloletá je zverená do osobnej starostlivosti matky. Na základe týchto skutočností výška tzv. tabuľkového výživného dosahuje sumu vo výške 1 095,96 eur. Výživné zvýšené na sumu 350,- eur predstavuje 1/3 tzv. tabuľkového výživného a matka žiadala výživné na maloletú vo výške 650,- eur mesačne, čo zodpovedá 1/2 mesačných nákladov vyčíslených matkou na uspokojenie potrieb maloletej a ktoré predstavuje približne 2/3 tzv. tabuľkového výživného. Výživné zvýšené na sumu 350,- eur mesačne nezodpovedá ani tzv. tabuľkovému výživnému pri „zistenom“ príjme otca vo výške 2.230,- eur, kde tzv. tabuľkové výživné dosahuje sumu vo výške 446,- eur. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutých častiach zmenil tak, že „Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. každý rok počas letných prázdnin od 1. 7. od 10:00 hod. do 10. 7. do 18:00 hod. a od 1. 8. od 10:00 hod. do 10. 8. do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať bežná úprava styku. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. výživným vo výške 650,00 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej s účinnosťou od 2.11.2023. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 2.11.2023 do rozhodnutia súdu súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,00 € k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.“

26. K doručenému odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že „vyjadruje svoj súhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.“

27. K doručenému odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec, ktorý uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny v celom rozsahu a mal za to, že rozsudok odzrkadľuje najlepší záujem maloletého dieťa a je výsledkom rozsiahleho dokazovania, písomných vyjadrení a predložených listín a dôkazov, ako aj výsluchu strán sporu. Matka od začiatku konania vedeného na okresnom súde predkladala výdavky a náklady na maloletú, ktoré boli abnormálne prevýšené a v mnohých položkách nedôvodné, a to najmä pokiaľ išlo o položky, ktoré nesúvisia s bežnou výživou maloletého dieťaťa, a to prihladnuc na vek maloletého dieťaťa – A. B.. pričom v tejto súvislosti poukázal aj na samotné odôvodnenie rozsudku okresného súdu ods. 29. Otec sa podieľal na úhrade mimoriadnych nákladov na maloletú dcéru a aj sa snažil s matkou komunikovať, že niektoré mimoriadne náklady sú nad rámec, nepodstatné, nedôvodné a len umelo vytvárané zo strany matky (každý mesiac návšteva dentálneho hygienika a pod.). Matka sama v odvolaní konštatuje, že otec s časovým odstupom síce, ale tieto mimoriadne náklady uhradí, pričom medzi rodičmi nebola upravená doba na úhradu týchto výdavkov, a preto túto časť odvolania (bod 13) považoval za nedôvodný. Nenastala taká zmena pomerov, ktorá by mala viesť k úprave vyživovacej povinnosti otca voči maloletej akú požaduje matka, a teda zvýšenie o viac ako trikrát oproti pôvodnej úprave (200,- eur) a taktiež nie je akceptovateľné prenesenie financovania nadštandardného životného štýlu a potrieb matky na otca maloletej. Poukázal na ods. 34. odôvodnenia rozsudku Otec počas konania riadne preukázal svoje výdavky a náklady, ktoré má v súvislosti s bývaním, základnými životnými potrebami, starostlivosťou o svoju dcéru a predložil do konania aj prehľad príjmu, daňové priznanie za príslušné obdobie, preto určenie vyživovacej povinnosti otca je zo strany súdu objektívne, vychádzajúc z podkladov a výpovede samotného otca v rámci konania. To, že matka poukazuje vo svojom odvolaní na to, že otec vlastní motorové vozidlá v hodnote dvojizbového bytu v J. J., resp. F. je pre konanie bezpredmetné, nakoľko otec resp. jeho spoločnosť sa zaoberá kúpou a predajom vozidiel, aj keď na nich určité obdobie jazdí, avšak za účelom ďalšieho predaja, čiže nejde o jeho majetok, ale vec určenú na ďalší predaj v súvislosti s jeho podnikateľskými aktivitami.

28. K časti odvolania voči výroku I. rozsudku o úprave styku otca s maloletou uviedol, že nie je zrejmé, prečo odvolanie smeruje aj voči tomuto výroku, nakoľko takto nastavený styk otca s maloletou – bežný styk, ako aj styk počas prázdnin, otec v rámci konania urobil ústupok, kedy matke prenechal jeden víkend v kalendárnom mesiaci, aby matka nebola ukrátená o voľný čas trávený s maloletou (pôvodná úprava bola 2x párný víkend v kalendárnom mesiaci a 1x nepárny víkend v kalendárnom mesiaci, kedy mal otec právo na styk s maloletou), a tým žiadal predĺženie obdobia počas letných prázdnin na 15 dní v júly a 15 dní v auguste. Takto nastavený styk maloletej s rodičmi je v jej najlepšom záujme, kedy je čas víkendov a letných prázdnin rozvrhnutý rovnomerne pre každého rodiča a maloletá môže rozvíjať svoj vzťah ako s matkou, ktorej je zverená do osobnej starostlivosti, takže s ňou trávi podstatne viac času, tak aj s otcom. Čo sa týkalo „vyjadrení maloletej“, ktoré matka prezentovala v rámci konania, tak tieto sú neobjektívne, ide najmä o vyfabulované vyjadrenia matky a nie maloletej, ktorými matka zahľcovala okresný súd počas konania, a to výlučne pre svoj prospech, nehľadiac na požiadavky a záujmy maloletej. Žiadal krajský súd, aby napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

29. Matka vo svojom rozsiahlom vyjadrení k vyjadreniu otca, na znenie ktorého sa odvolacím súdom na tomto mieste odkazuje, v celom rozsahu zotrvala na ňou podanom odvolaní a jednotlivých argumentoch v ňom obsiahnutých, zdôraznila, že napadnutý rozsudok v ňou napádaných častiach nezohľadňuje najlepší záujem maloletej, ktorý je pre ňu prvoradý. Žiaden z matkou označených nákladov maloletej, podľa matky, nie je možné označiť za nadbytočný, či neprimeraný veku a potrebám maloletej. Otec neustále argumentoval tým, že matka žiada mnohonásobné zvýšenie oproti výške určenej v prvom konaní, avšak otec úplne opomenul fakt, že pôvodná výška výživného v sume 200,- eur mesačne bola iba kompromisom, aby sa zbytočne nepredlžovalo prvé konanie a ani v danom čase nezohľadňovala potreby maloletej. Aj samotný otec v prvom konaní žiadal výživné v oveľa vyššej sume (500,- eur mesačne). Je pochopiteľné, že otec považuje výrok v časti o zvýšení výživného za správny, na podporu svojej argumentácie poukázal na ods. 29. rozsudku. Otec vo svojom vyjadrení namietal výdavky matkou vyčíslené na detské oslavy a dovolenky „v luxusných hoteloch a cestovanie prvou triedou“. Tieto náklady zahrnula matka z dôvodu, že otec s maloletou neuskutočňoval žiadne z týchto aktivít, a preto sa ich nedostatok snažila matka maloletej vynahradiť a uviedla ich do rozpisu. Otcom je opomínaný fakt, že aj on sám v prvom konaní o úpravu práv a povinností k maloletej žiadal 2,5 násobok priznaného výživného, t. j. 500,- eur pre vtedy 3-ročné dieťa. Pre úhradu mimoriadnych výdavkov platí, že otec tieto síce nakoniec uhradí, ale úhrade predchádza dlhodobé ignorovanie opakovaných žiadostí matky o úhradu a neustále odďaľovanie platieb otcom. Frekvenciu dentálnej hygieny nastavuje samotný zubný lekár,

resp. dentálny hygienik, a to podľa stavu chrupu pacienta. V prvom rade nebola správne určená výška nákladov potrebných na uspokojenie bežných potrieb maloletej. Okresný súd určil výšku výživného zo sumy 697,- eur, ide o súčet nákladov na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, školné, školský klub, baletný a lezecký krúžok, vitamíny a lieky a konštatoval, že aj pomerné náklady na bývanie v sume 200,- eur patria medzi bežné výdavky. Otec predložil len to, čo mu vyhovovalo a takpovediac „sedelo“ do jeho konceptu. Nepredložil ani účtovnú závierku, ani správu o priebežnom výsledku hospodárenia jeho spoločnosti, a to napriek tomu, že ho na to okresný súd vyzýval. Podľa vedomostí matky sa otec nevenuje kúpe jazdených motorových vozidiel, ich úprave, oprave a následnému predaju, ale naopak. Ak si otec môže dovoliť používať hneď 2 luxusné motorové vozidlá značky BMW v hodnote cca 240.000,- eur, určite má dostatok financií na uspokojovanie potrieb maloletej vo forme zvýšeného výživného požadovaného matkou vo výške 650,- eur mesačne.

30. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že žiadala letný styk dokonca skrátiť, takže jej následný návrh ponechať pôvodnú úpravu je potrebné považovať za ústupok z jej strany. Na úprave bežného styku sa účastníci dohodli, táto nebola nijako podmienená, rozhodne nie predĺžením letného styku ako otec mylne uviedol. Tvrdenia vo vyjadrení otca sú výsledkom nesprávnej interpretácie, keď opomenul, že úprava bežného styku sa menila výlučne z dôvodu najlepšieho záujmu maloletej, čo napokon uviedol aj okresný súd v ods. 30. odôvodnenia rozsudku. Matka sa naďalej nevie ubrániť dojmu, že otec sleduje výlučne svoje vlastné záujmy a tieto radí nad záujmy maloletej. Matka má za to, že neboli splnené podmienky pre predĺženie letného styku, ktorý nezodpovedá najlepšiemu záujmu maloletej, a preto navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok v súlade s jej odvolacím návrhom.

31. K doručenému vyjadreniu matky sa vyjadril otec, ktorý zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Odvolací súd na tomto mieste potom odkazuje na celé obsahové a rozsahové vyjadrenie otca k vyjadreniu matky. Žiadal, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu.

32. K doručenému vyjadreniu otca sa vyjadrila matka v rozsiahlom podaní na čl. 520 a nasl. spisu a na ktoré obsahové a rozsahové podanie odvolací súd na tomto mieste odkazuje. Matka uviedla, že naďalej v celom rozsahu zotrváva na podanom odvolaní a dôvodoch tam uvedených ako i na odvolacom návrhu.

33. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníčkou (§ 359 Civilného sporového poriadku) - proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie v časti napádajúcej výrok o úprave styku otca s maloletou počas letných prázdnin nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a vo výrokoch o výživnom, o nedoplatkoch na výživnom, o zamietnutí návrhu matky vo zvyšnej časti na výživnom, o zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/54/2020-1123 zo dňa 13.10.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoP/2/2022-1314 zo dňa 13.07.2022 v časti výživného na maloletú A., o nároku na náhradu trov konania zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 398 ods. 1 písm. b), c) CSP v spojení s § 391 CSP a § 2 ods. 1 CMP.

34. Krajský súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ išlo o odvolanie odvolateľky a v ňom tvrdených skutočnostiach, tak na rozhodnutie krajského súdu, ako súdu odvolacieho, v zmysle podaného odvolania nebolo potrebné k uvádzaným skutočnostiam nariadiť pojednávanie, pretože bolo postačujúce, aby bolo odvolacím súdom rozhodnuté na základe celého obsahu spisového materiálu a v ňom doložených listín a vykonaných dôkazov. Odvolateľka nevzniesla žiaden presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných podaní po rozhodnutí okresným súdom by mohla zaručiť spravodlivé konanie (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2002 č. 64336/01 vo veci Lino Carlos Varela Assalino proti Portugalsku; rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/218/2009, sp.zn. 3Cdo/51/2011, sp.zn. 3Cdo/186/2012, sp.zn. 7Cdo/56/2011).

35. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom odvolateľky, pokiaľ ide o rozhodnutie okresného súdu, ktorým rozhodol tak, že „každý rok počas letných prázdnin od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod., kedy sa nebude realizovať bežná úprava

styku.“, odvolací súd uvádza, že hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiaca úvaha súdu pritom, ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť podľa zistení odvolacieho súdu, vo veci určenia styku počas letných prázdnin, napriek odvolaniu odvolateľky, splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil svoje rozhodnutie v predmetnej časti, s ktorou sa odvolací súd stotožňuje. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade v rovine úpravy styku počas letných prázdnin súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie o úprave styku v časti letných prázdnin aj dostatočne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané odvolateľkou v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

36. Posúdením odvolateľkou produkovaných odvolacích námietok, v rovine úpravy styku počas letných prázdnin, vo svetle skutočností z obsahu spisového materiálu plynúcich, tieto odvolací súd nevyhodnotil ako opodstatnené k odlišnému rozhodnutiu ako okresný súd.

37. Podľa § 38 ods. 1, 2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

38. Vo vzťahu k odvolacím námietkam matky, v zmysle ktorých namietala, že rozhodnutie okresného súdu v časti úpravy styku počas letných prázdnin je v rozpore so záujmom maloletej A., keďže okresný súd nerozhodol podľa jej vyjadrení, odvolací súd považuje za podstatné uviesť, že podľa jedného zo základných princípov mimosporového procesu vyjadreného v Čl. 4 CMP, ktoré odvolací súd aplikuje pri svojom rozhodovaní, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, tak koná súd v jeho „najlepšom záujme“. Inými slovami, objektívnym explicitne stanoveným zákonným kritériom pre rozhodnutie vo veci maloletého je „záujem maloletého dieťaťa“, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a tomuto právu zodpovedajúcemu základnému právu obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu o svoje dieťa. Obsah týchto práv je homogenizovaný nielen v práve, ale súčasne aj v povinnosti na sústavnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj dieťaťa v zmysle § 28 ods. 1 písm. a) zákona o rodine. Pokiaľ teda ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu (porov. I. ÚS 378/2019).

39. Odvolací súd konštatuje, že maloleté dieťa, tak ako v prejednávanej maloletej A., ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, má právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni (viď čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa). Okresný súd, podľa zistení odvolacieho súdu, prejavovaný názor maloletej A. poznal a dostatočne sa s ním aj zaoberal. Pripomína odvolací súd na tomto mieste, že aj z § 43 ods. 1 zákona o rodine vyplýva, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté, ktoré právo bolo riadne dodržané. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Treba však pripomenúť, že síce názoru dieťaťa je potrebné venovať patričnú pozornosť, avšak napriek tomu, je len vodítkom k rozhodnutiu (bližšie v odôvodnení tohto rozhodnutia nižšie).

40. Podľa Všeobecného komentára č. 14 (2013) o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho najlepšieho záujmu (čl. 3 ods. 1), prijatého Výborom na jeho šesťdesiatom druhom zasadnutí (14. január - 1. február 2013) je pojem „najlepší záujem dieťaťa“ nesmierne komplexný a jeho obsah treba stanovovať podľa konkrétnych prípadov. Zákonodarca, sudca, správny, sociálny alebo školský orgán budú schopní práve prostredníctvom výkladu a vykonávania čl. 3 ods. 1 v súlade s ostatnými ustanoveniami Dohovoru vyjasniť pojem a použiť ho v konkrétnej situácii. Najlepší záujem dieťaťa je však zároveň pojmom pružným a adaptabilným. Treba ho prispôsobiť a definovať podľa konkrétnej

situácie dotknutého dieťaťa, v prejednávanej veci mal. A., zohľadniť pritom jej osobný kontext, situáciu a potreby. Pri jednotlivých rozhodnutiach je potrebné posúdiť najlepší záujem dieťaťa a určiť ho vo svetle špecifických okolností situácie konkrétneho dieťaťa, k čomu v konaní pred okresným súdom vo veci rozhodnutia o úprave styku maloletej A. s otcom počas letných prázdnin, napriek námietkam matky, podľa zistení odvolacieho súdu, došlo.

41. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom matky, v rovine úpravy styku maloletej s otcom počas letných prázdnin, považuje odvolací súd na tomto mieste za dôležité uviesť s poukazom na Metodiku – Participačné práva dieťaťa, že zisťovanie názoru dieťaťa nie je dôkazným prostriedkom na zistenie skutočného stavu vecí tak, ako napríklad výsluch účastníka konania. Ide o úkon sui generis, ktorým súd poskytuje priestor na realizáciu participačných práv dieťaťa. Zistený názor dieťaťa je podstatným, ale nie jediným vodítkom, pri identifikácii najlepšieho záujmu dieťaťa. Matka vyčítala okresnému súdu, že nezohľadnil, že v rámci prázdnin si želá tráviť s otcom 10 dní tak, ako to bolo doteraz, pričom maloletá mala jasne a zrozumiteľne prejavíť svoj názor, ktorý ale okresný súd nerešpektoval. Podľa zistení odvolacieho súdu má maloletá pozitívny vzťah k obojmu rodičom. Ak matka v odvolaní uvádzala, že zmena úpravy styku bola založená na jedinom konštatovaní okresného súdu obsiahnutom v Správe, podľa ktorého „časová percepcia vzhľadom na vek maloletej nemusí byť ešte na tak adekvátnej úrovni, aby takmer s ročným predstihom vedela rozlíšiť medzi dobou 10 a 15 dní“, tak odvolací súd uvádza, že toto bol len jeden z dôvodov, pretože okresný súd okrem iného uviedol, že vzhľadom na vek maloletej, nemusí byť na takej úrovni, aby takmer s ročným predstihom vedela rozlíšiť medzi dobou 10 a 15 dní a tiež prihliadal aj na túto skutočnosť, že maloletá, pokiaľ dôjde k stretávaniu počas letných prázdnin, bude skoro o rok staršia, že otec môže využiť tento čas na to, aby sa venoval maloletej a trávil s ňou čas, k čomu pristupujú i skutočnosti vyplývajúce z celého napadnutého rozsudku s dôrazom najmä na ods. 29. napadnutého rozsudku, z ktorého okrem iného vyplýva, že v Článku 18 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa a je na rodičoch, ako sa prispôbia potrebám svojho dieťaťa, ktoré tak veľmi majú radi. Rodičia sa musia, v záujme svojho dieťaťa, naučiť spolu komunikovať, spolupracovať, spoločne vychovávať svoje dieťa a nečakať, že za nich bude o ich dieťati zakaždým pri ich nezhode rozhodovať súd. Jedine samotní rodičia môžu zabezpečiť zdravý psychický a fyzický vývin svojho dieťaťa, preto rozhodnutie okresného súdu o úprave styku počas letných prázdnin nemôže byť v rozpore s najlepším záujmom maloletej A., a to i napriek jej vyjadreniu, ktoré vyplýva zo správy Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina z poradensko-psychologického procesu vo veci poradenstva s maloletou A. B. zo dňa 21.10.2024, že by jej vyhovovalo ponechať aktuálnych 10 dní, maloletá sa obáva, že by jej pri 15-tich dňoch chýbala maminka a I. (I. pes), pretože by s nimi nemohla v tom čase vôbec byť. Z vyjadrenia maloletej teda vyplýva to, čo by maloletej vyhovovalo ponechať aktuálnych 10 dní a že sa obáva, že by jej pri 15-tich dňoch chýbala maminka, čo však rozhodne nepredstavuje kategorické odmietanie riešenia situácie, aké prijal okresný súd a nemožno len z týchto jej vyjadrení, bez ďalšieho, vyvodiť že by rozhodnutie okresného súdu v zodpovedajúcej časti bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5 Cdo/47/2017 z 09.08.2017 konštatoval, že: „...nie je možné, aby všeobecné súdy stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali a aby založili svoje rozhodnutia iba na jeho prianí a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov.“ (rozsudok ESLP vo veci C. c/a Fínsko z 09.05.2006, č. 18249/02, body 57 - 59). Ak matka v odvolaní uvádza, že „...Z tohto počtu stretnutí nie je možné získať dostatočný prehľad o tom, ako Maloletá vníma čas a jeho plynutie. Tomu patrične zodpovedá aj formulácia zvolená psychológom „nemusí byť ešte“, čo ale neznamená, že nie je. Toto konštatovanie psychológa je nutné označiť za pochybnosť, ktoré nemôže byť podkladom pre zmenu dĺžky styku, najmä keď ide o takto vágne vyjadrenie“, tak potom vnímanie času nemožno vyhodnotiť ani v neprospech rozhodnutia okresného súdu o určení styku počas letných prázdnin v trvaní 15 dní.

42. V odvolaní matka uviedla, že formálne platí, že „Matka trávi viac času s Maloletou. Reálny čas, ktorý Matka trávi s Maloletou, je porovnateľný s časom, ktorý trávi s Otcom.“, ktorá odvolacia argumentácia matky zostala výlučne vo všeobecnej rovine, bez ďalšej bližšej konkretizácie a špecifikácie skutočností, a to primárne v časovom rámci, ktoré matka posudzovala, preto odvolací súd nemohol vyhodnotiť túto argumentáciu ako takú, ktorá by mala vplyv na vecnú správnosť matkou namietaných záverov okresného súdu v tejto rovine.

43. V odvolaní matka uviedla, že „Maloletá tak môže nadobudnúť dojem, že na jej názoroch nezáleží a nie sú podstatné. Ak by konajúci súd zohľadnil názor Maloletej, nerozhodol by o predĺžení letného styku, ale ponechal by pôvodnú úpravu, ktorá Maloletej podľa jej vlastných slov vyhovuje. Konajúci súd síce využil postup podľa ust. § 38 CMP v spojitosti s ust. § 43 ods. 1 Zákona o rodine, zisťoval

názor Maloletej, avšak naň neprihliadol a nevenoval mu náležitú pozornosť. Rozsudok v časti výroku o letnom styku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko konajúci súd nekonal v najlepšom záujme Maloletej.“ Odvolací súd, v súvislosti s posúdením tejto argumentácie matky, považuje za podstatné, s poukazom na vyššie už uvedené všeobecno - teoretické východiská pri posudzovaní najlepšieho záujmu maloletej A., zdôrazniť, že maloletá bola vypočutá, jej názoru bola venovaná dostatočná pozornosť zo strany okresného súdu. Vyhodnocovanie názoru maloletej A. bolo plne v kompetencii okresného súdu, ktorý je oprávnený k prípadným korektúram predstáv a názorov detí o tom, čo je pre ne vhodné, resp. všeobecne prospešné, a čo, naopak, nie (len primerane a opodporne Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 3007/09 z 26.08.2010).

44. Vo vyššie uvedených ohľadoch je rozhodnutie okresného súdu dostatočne odôvodnené, lebo berie do úvahy, respektíve hodnotí všetky relevantné skutočnosti a dostatočne reflektuje, podľa odvolacieho súdu, aj napriek odvolacím námietkam matky, najlepší záujem dieťaťa v tomto konkrétnom prejednávacom prípade. Z toho dôvodu napadnuté rozhodnutie, v časti týkajúcej sa letného prázdninového styku otca s maloletou, nepredstavuje neprípustný zásah do práva maloletej A. na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a v spojení s tým do práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do rodinného života podľa čl. 10 ods. 2 Listiny. Rozsah styku nastavený napadnutým rozhodnutím v časti úpravy styku počas letných prázdnin nijak významne nezasahuje do práv odvolateľky a ani maloletej A., respektíve nijak neoslabuje ich postavenie. Okresný súd upravil styk maloletej A. počas letných prázdnin potom dostatočne a po zvážení všetkých dôležitých aspektov daného prípadu (vek maloletej, posúdenie jej názorov komplikované vzťahy) a najlepší záujem dieťaťa vyhodnotil v súlade s vyššie popísanými ústavnoprávnymi požiadavkami.

45. Krajský súd teda v rovine prijatých záverov okresného súdu v napadnutom rozsudku, a to v časti úpravy styku otca s maloletou A. počas letných prázdnin, napokon považuje za potrebné len primerane a podporne poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

46. Vychádzajúc z vyššie prezentovaných úvah sa odvolací súd stotožnil s určujúcim záverom súdu prvej inštancie v rovine úpravy styku mal. A. s otcom počas letných prázdnin tak, ako okresný súd uviedol vo výrokovej časti svojho rozhodnutia. Vzhľadom na skutkové okolnosti, okresný súd, podľa zistení odvolacieho súdu v dostatočnom rámci zohľadnil i skutočnosti, špecifiká v prejednávanej veci zodpovedajúce výroku o úprave styku mal. A. s otcom počas letných prázdnin, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zodpovedajúcej časti potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v časti o úprave styku mal. A. s otcom počas letných prázdnin. Súdom prvej inštancie zvolenej argumentácii v tejto rovine podľa odvolacieho súdu nemožno nič z hľadiska jej racionálnosti, dostatočnosti, či vo svetle naplnenia zmyslu a účelu ochrany záujmov dieťaťa ako osobitne zákonom chráneného subjektu, vytknúť. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu o úprave styku mal. A. s otcom počas letných prázdnin, odvolací súd vyhodnotil ako súladné i s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý zdôrazňuje, že pokiaľ súdy rozhodujú vo veciach dotýkajúcich sa detí, musia sa zaoberať najlepšími záujmami dieťaťa, ktorý má pri ich rozhodovaní prvoradý význam (napr. rozsudok vo veci Strand Lobben a ďalší proti Nórsku zo dňa 30.11.2017 č. 37283/13).

47. Matka v odvolaní namietala aj rozhodnutie okresného súdu v časti o zvýšení výživného na mal. A., ktoré podľa matky nebolo prijaté na podklade správne a úplne zisteného skutočného stavu veci. Matka žiadala zvýšiť výživné z dôvodu zmeny pomerov u maloletej, ktorá nastúpila na povinnú školskú dochádzku. Okresný súd preto, podľa matky, pri zistení, že otec nezdokladoval svoje príjmy v zmysle jeho výzvy, mal postupovať podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine a vychádzať z priemerného mesačného zárobku otca vo výške 20-násobku životného minima, t. j. zo sumy 5 479,80 eur (20 x 273,99 eur) a z takto určeného príjmu otca určiť výživné na maloletú. K uplatneniu tejto domnienky okresný súd nepristúpil, hoci boli na to splnené podmienky, čím sa podľa matky dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pretože neaplikoval príslušnú právnu normu, ktorú aplikovať mal. Určená výška výživného v sume 350,- eur je podľa matky výsledkom nesprávneho právneho posúdenia, pretože okresný súd pri jej určení túto nestanovil zo zárobku určeného postupom podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Matka v odvolaní namietala i výšku bežných výdavkov maloletej ustálených okresným súdom, ktorá podľa nej nebola okresným súdom správne určená, a to nielen v súhrne, ale ani jednotlivito. Podľa zistení odvolacieho súdu v ods. 26. napadnutého rozsudku konštatoval, že matka „uviedla rozpis mesačných nákladov potrebných na uspokojovanie potrieb maloletej A. - bývanie, energie 200,- eur mesačne, preprava, pohonné hmoty, odvoz do a zo školy, odvoz do a z krúžkov 80,- eur mesačne, školné 108,33 eur mesačne, školský klub

25,- eur mesačne, triedny fond 1,66 eur mesačne, školské pomôcky 12,50 eur mesačne, úbor na telesnú výchovu 9,83 eur mesačne, spolu 157,32 eur mesačne, mimoškolské aktivity - baletný krúžok 23,33 eur mesačne, lezecký krúžok 36,- eur mesačne, topánky na lezenie 1,83 eur mesačne, úbor na balet 7,16 eur mesačne, výdavky spolu mesačne 68,32 eur, strava 300,- eur mesačne, oblečenie a obuv mesačne spolu 74,98 eur, zdravotná starostlivosť - zubár 39,17 eur mesačne, 2-krát ročne preventívna prehliadka, RTG, vftanie, dentálna hygiena trhanie, voľno predajné lieky a výživové doplnky 80,- eur ročne, čo je 6,66 eur mesačne, nefrologické lieky, liek D - manóza 25,76 eur, Nefro panon 13,79 eur, spolu mesačne 79,89 eur, hygiena, drogéria 100,- eur mesačne, kaderníčka 2,50 eur mesačne, výlety a dovolenky 2 500,- eur ročne, čo je 208,33 eur mesačne, extra výdavky - narodeninová oslava 800,- eur ročne, lyžiarska výstroj 352,- eur ročne, mesačne spolu 95,99 eur, teda mesačné náklady predstavujú 1 367,33 eur.“ V ods. 32. okresný súd uviedol, že „pričom otec uznal výdavky maloletej v písomnom vyjadrení a to školné 108,- eur mesačne, školský klub 25,- eur mesačne, baletný a lezecký krúžok spolu 59,33 eur mesačne, pomernú časť na bývanie 200,- eur mesačne, oblečenie 74,98 eur mesačne a stravu vo výške 300,- eur mesačne, teda bežné výdavky vo výške 567 eur, na pojednávaní však otec spochybnil výdavky čo sa týka výdavkov na oblečenie, obuv, pretože otec má tiež tieto výdavky, keďže musí zakupovať rovnako tieto veci, pokiaľ je maloletá u neho a rovnako musí nakupovať aj hygienu tak ako matka, ktorá uvádza výdavok na hygienu vo výške 100,- eur mesačne, súhlasil s výškou výdavkov, ktoré vyčíslila matka v sume 79,89 eur mesačne čo sa týka vitamínov, liekov, ktoré matka nakupuje maloletej v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom, ostatné výdavky považoval za neprimerané veku a potrebám maloletej. Bežné výdavky maloletej na stravu, ošatenie, obuv, hygienu (podľa názoru súdu okolo 50 eur), školné, školský klub, baletný a lezecký krúžok, vitamíny, lieky sú vo výške okolo 697 eur a na bývanie 200 eur mesačne. Otec najskôr uznal výdavky na ošatenie a obuv, neskôr tieto spochybnil. Výdavky na ošatenie, obuv a hygienu považuje súd za opodstatnené, keďže maloletá je v starostlivosti matky, u ktorej trávi viac času a teda výdavky na tieto potreby sú vyššie ako u otca.“ V súvislosti s touto argumentáciou matky považuje odvolací súd za podstatné uviesť, že v ods. 32. napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že „Bežné výdavky maloletej na stravu, ošatenie, obuv, hygienu (podľa názoru súdu okolo 50 eur), školné, školský klub, baletný a lezecký krúžok, vitamíny, lieky sú vo výške okolo 697 eur a na bývanie 200 eur mesačne.“ Z ods. 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku podľa zistení odvolacieho súdu vyplýva, aj že „...Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že čo sa týka majetkových pomerov, na strane matky tieto sú lepšie ako na strane otca, preto súd zaviazal otca prispievať približne na polovicu bežných nákladov, ktoré uznal aj otec, pričom súd považuje za odôvodnené aj výdavky na ošatenie, obuv a hygienu, prihliadol tiež na to, že časť potrieb maloletej sa uhradí aj z rodinného prídavku, ktorý je maloletej vyplácaný k rukám matky vo výške 60 eur mesačne. Súd prihliadol aj na to, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb maloletej.“, z čoho už nie sú potom zrejmé závery okresného súdu v rovine posúdenia sumy 200,- eur uvedenej v ods. 32. odôvodnenia určenej na bývanie.

48. Matka v odvolaní namietala, že zistenie možností a schopností otca podieľať na uspokojovaní potrieb maloletej, nebolo dostatočné na to, aby mohol okresný súd objektívne rozhodnúť, otec cielene deklaroval nižšie príjmy, ako reálne má, čo preukazuje jeho životná úroveň a ním vedený životný štýl, jeho značkové oblečenie a zahraničné dovolenky. Podľa matky okresný súd nepostupoval správne, ak neaplikoval § 63 ods. 1 Zákona o rodine, bolo povinnosťou otca riadne a náležite zdokladovať svoje príjmy, a to z oboch druhov činností. Jedine riadnym splnením tejto povinnosti bolo, podľa matky, objektívne možné rozhodnúť o jeho možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch a následne o výške výživného, akou je spôsobilý podieľať sa na uspokojovaní potrieb maloletej. Matka v odvolaní zdôraznila, že otec nepredložil účtovnú závierku jeho spoločnosti za rok 2023, predložil len daňové priznanie, teda svoje príjmy zdokladoval len čiastočne, ohľadne podkladov o hospodárení spoločnosti v roku 2024 kuso uviedol, že nie je schopný predložiť takýto doklad, čo okresný súd bez ďalšieho akceptoval. V súvislosti s touto argumentáciou odvolateľky odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku, okrem iného z ods. 33., vyplýva, že „Otec je spoločníkom obchodnej spoločnosti C. G. s.r.o., je zároveň zamestnancom tejto spoločnosti, jeho čistý príjem v priemere je 980,- eur, spoločnosť má v majetku 3 autá, z ktorých dve užíva a jedno je dané na predaj. Spoločnosť nemá v majetku žiadne nehnuteľnosti. Býva v prenajatom 2-izobovom byte, platí za bývanie 700,- eur mesačne, TV a internet 35,- eur mesačne, poistenie, sporenie 55,- eur mesačne, ďalej má bežné výdavky, strava, ošatenie, hygiena. Za rok 2023 si vyplácal dividendy v hodnote 15 000,- eur, mesačne teda vo výške 1 250 eur čo spolu s príjmom predstavuje sumu okolo 2 230 eur. Otec súdu nepreukázal hospodárenie spoločnosti, ktorej je spoločníkom za rok 2024, na ktoré bol súdom vyzvaný, uviedol, že tieto skutočnosti nevie preukázať.“ Okresný súd sa k svojmu záveru v ods. 33. odôvodnenia napadnutého rozsudku „Otec súdu nepreukázal hospodárenie spoločnosti, ktorej je spoločníkom za rok 2024, na ktoré bol súdom vyzvaný, uviedol, že

tieto skutočnosti nevie preukázať“ bližšie nevyjadril a ani ho nevyhodnocoval. Odvolateľka tento postup a závery okresného súdu výslovne v odvolaní namietala a vyčítala okresnému súdu, že nepostupoval v zmysle zákonnej úpravy § 63 ods. 1 Zákona o rodine.

49. Ustanovenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine predpokladá vznik určitých povinností rodiča v súvislosti s konaním o určenie výživného (z procesného hľadiska dochádza k prenosu povinnosti tvrdenia a dôkazného bremena na povinnú osobu). Vymenúva tri navzájom sa prelínajúce povinnosti: povinnosť preukázať pred súdom príjmy z inej nezávislej činnosti, povinnosť predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a povinnosť umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie.

50. Pokiaľ ide o povinnosť preukázať príjmy z inej než závislej činnosti, treba ich podložiť relevantnými dôkazmi, z ktorých možno vyvodzovať výšku príjmu. Treba vychádzať zo zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, ktorý účtovným jednotkám ukladá povinnosť účtovať majetky, záväzky, náklady, výnosy, výdavky a príjmy v účtovných knihách a zobrazovať ich v účtovných závierkach, pričom účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov.

51. Druhou zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z § 63 ods. 1 Zákona o rodine, je edičná povinnosť, t. j. povinnosť predložiť súdu podklady na zhodnotenie majetkových pomerov. Zjavne ide o širšie vymedzenie ako pri prvej povinnosti, keďže požadované podklady sa týkajú celkových majetkových pomerov, nie len príjmov povinného. Za takéto podklady možno považovať listy vlastníctva preukazujúce majetkové pomery týkajúce sa nehnuteľností, stavy účtov a vkladov v bankách, register cenných papierov, doklady o vlastníctve motorových vozidiel, resp. akýchkoľvek cenností.

52. Treťou povinnosťou je povinnosť sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu umožniť súdu zistiť ďalšie skutočnosti potrebné na rozhodnutie. V texte zákona nie je uvedený odkaz na osobitný predpis. V dôvodovej správe sa však spomína § 23 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb., ktorý však ustanovuje zákonnú licenciu na sprístupnenie údajov, ktoré sú predmetom daňového tajomstva pre potreby súdneho konania. Obdobne pri bankovom tajomstve podľa zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách platí povinnosť oznámiť súdu potrebné údaje. Predmetom utajovania sú aj údaje vedené v evidencii centrálného depozitára podľa § 109 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách.

53. Zákonná domnienka výšky príjmu ako prostriedok objektivizácie príjmov povinného má nastúpiť, „ak si rodič nesplní túto povinnosť“. Z gramatického výkladu (je povinný preukázať, predložiť a sprístupniť), ako aj z odlišného obsahu týchto povinností vyplýva, že nejde len o jednu, ale o viacero povinností, pričom nesplnením hociktorej z nich dochádza k stavu, že súd si nemôže urobiť správny a úplný záver o pomeroch povinnej osoby, preto nastupuje predmetná fikcia. Uvedená domnienka bola oproti predchádzajúcemu právnomu stavu zvýšená na 20-násobok sumy životného minima. V zmysle tohto zákonného odkazu treba aplikovať ustanovenie zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v spojení s príslušným opatrením upravujúcim výšku životného minima. Ide o domnienku mesačného príjmu.

54. Z takto ustálenej sumy potom súd pri zhodnotení všetkých hľadísk pre určovanie výšky výživného určí jej konkrétnu výšku. Súd nie je povinný upozorňovať povinného na hmotnoprávne následky nesplnenia si uvedených povinností, keď poučovacia povinnosť sa vzťahuje len na procesné práva a povinnosti. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24. augusta 2022 sp.zn. 1Cdo/63/2021, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. septembra 2022 sp.zn. 6Cdo/107/2022).

55. Vo veciach výživného na maloleté deti súd aplikuje právnu domnienku podľa § 63 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine o výške priemerného mesačného príjmu rodiča nielen vtedy, keď rodič nepredloží súdu podklady na vyhodnotenie svojich majetkových pomerov, ale tiež vtedy, keď síce formálne splní svoju edičnú povinnosť (napr. predložením priznania k dani z príjmov), hodnoverne ale nepreukáže celý svoj skutočný príjem (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. septembra 2022 sp. zn. 6Cdo/107/2022). Z hľadiska skutkových podkladov pre rozhodnutie je procesný súd v konaní o výžive maloletého podľa § 111 ods. 1 písm. c) CMP povinný zisťovať skutočný stav veci (§ 35 CMP) a vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 37 CMP). Procesný súd tak nie je limitovaný dôkaznými návrhmi účastníkov, ako je tomu zásadne v sporovom konaní podľa § 185 CSP.

56. Podľa ods. 36. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/107/2022 ustanovenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine, „má tzv. zmiešaný charakter, keďže nejde o otázku čisto právnu, ale skutkovo- právnu“.

57. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu však závery vo vyššie uvedených rovinách odvolacích námietok matky o (ne)aplikácie § 63 ods. 1 Zákona o rodine vôbec nevyplývajú.

58. Súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, na to, aby jeho závery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé, ktoré požiadavky

však v danom prípade neboli naplnené. Keďže napadnuté rozhodnutie v rovine (ne)aplikácie §63 ods.1 Zákona o rodine neobsahuje potrebné úvahy súdu, ktoré by zrozumiteľným a jasným spôsobom predostreli dôvody vysvetľujúce spôsob rozhodnutia zvoleného prvoinštančným súdom, nie je možné ani v odvolacom konaní preskúmať správnosť jeho dôvodov. Je pravdou, že súd v odôvodnení rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú otázku, každý argument strany, ale musí reagovať na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípad nedostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a podobne).

59. Podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

60. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

61. Zhrnúc uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez toho, aby sa riadil vyššie spomenutými všeobecnými zásadami posudzovania vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej, t. j. komplexne preskúmal zmenu pomerov. V danom prípade podľa odvolacieho súdu došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, teda, že súd prvej inštancie vec nevyhodnotením vyššie ozrejmenej skutočností odvolacím súdom privodil nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorá sa premietla do predčasnosti prijatých právnych a skutkových záverov, ktoré na seba viazali dôsledok odňatia možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti tiež neúplne a nesprávne zistil skutočný stav veci, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 62 ods. 1 CMP. V dôsledku tohto potom odvolací súd už bez ďalšieho podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok okresného súdu tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

62. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

63. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

64. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní, a to i v rozsahu vyššie uvedených skutočností odvolacím súdom v tomto rozhodnutí, komplexne objasní a zhodnotí schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov a rovnako oprávnené potreby maloletej. Na podklade tohto potom dôsledne zhodnotí a kvantifikuje zmenu pomerov, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre zmenu posledného rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti otca. Dokazovanie vykoná v rozsahu potrebnom pre svoje rozhodnutie v súlade s jeho povinnosťou podľa § 35 a § 36 CMP. Na podklade riadne zisteného skutočného stavu potom vec teda opätovne právne posúdi, vysporiada sa s argumentáciou účastníkov (produkovanou aj v odvolacom konaní) a nanovo rozhodne, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a odstráni nedostatky vyššie uvádzané odvolacím súdom. V zmysle § 396 ods. 3 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP v ďalšom súd prvej inštancie rozhodne v novom rozhodnutí aj o trovách odvolacieho konania.

65. Odvolací súd považuje na tomto mieste za podstatné uviesť, že pokiaľ na podporu svojich tvrdení poukazoval primerane a podporne z eurokonformného prístupu na judikatúru cudzieho štátu, tak takýto postup nie je rozporný ani s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky napr. so závermi vyplývajúcimi z rozhodnutia sp. zn. III. ÚS 48/2018, v zmysle ktorých „...Aj keď judikatúra súdov iných štátov je pre slovenské právne prostredie nepoužiteľná, ústavný súd poukázal na uvedené rozhodnutie českého súdu preto, lebo sa s ním stotožňuje, preberá ho, a predovšetkým ho považuje za ústavne konformný výklad ustanovenia“.

66. Odvolací súd k svojmu rozhodnutiu, ktorým zrušil rozhodnutie okresného súdu, považuje za podstatné uviesť pre úplnosť, že rozsah - miera, časová a procesná náročnosť dokazovania, ktoré je potrebné vykonať okresným súdom, s poukazom na vyššie uvedené závery krajského súdu, pre rozhodnutie vo veci výrazne presahuje rámec účelu odvolacieho konania. Uvedený postup odvolacieho súdu, preto nebol v rozpore ani s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 161/2023 zo dňa 12. októbra 2023.

67. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.